

РЕШЕНИЕ

№ 233

гр. Ямбол, 26.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ, XVI СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Георги Ст. Георгиев

при участието на секретаря Е.Г.А.В.
като разгледа докладваното от Георги Ст. Г. Гражданско дело № 20232330100348 по описа за 2023 година

Производството се води по предявени от И. Г. И. от гр.Я., против С. Т. С. от гр. Я., поч. на *** г., като на осн. чл.230, ал.1 и ал.3 ГПК и чл.227 ГПК е конституирана Р. С. Т. от гр.Я., като ответник в производството на мястото на починалия наследодател, обективно съединени искове, с които се претендира признаване за установено по отношение на ответника, че съществува вземането на ищеца за сумата от 2 825100 лв., представляваща главница за периода от 26.08.2022 г., в едно със законната лихва за периода от 12.08. 2022 г. до изплащане на вземането, за което вземане е била издадена заповед за изпълнение на парично вземане по ч.гр.д. № *** г. по описа на ЯРС.

Твърди се, че 03.08.2018 г. ищеца бил дал в заем с обещание да ги върне на С. Т. С. сумата от 2500 лв., които били изтеглени от срочния влог на ищеца в „ПИБ“ АД. Два дни след това ищеца му дал н сумата от 100 лв. с обещание последния да ги върне и които пари ищеца бил взел от съседа си и приятел П. В. В последствие пак му дал на веднъж сумата от 200 лв. и след това още 25 лв., поради заявена от С. неотложна нужда.

Общата сума която бил дал ищеца на С. преди да почине била сумата от 2825 лв. Твърди се, че двамата били приятели от много години и се правили услуги. Ищеца много пъти бил давал пари в заем на С., които последния му връщал своевременно. Изграденото приятелство между тях мотивирало ищеца да вярва, очаква и разчита, че С. отново ще му се издължи доброволно, според устната им договорка и разумен срок, както това се било случвало много пъти преди това. Ищеца си търсил от С. парите, като многократно искал да му ги върне, но това не се осъществило. По случая била сезирана и Прокуратурата на Р.Б.,

като била заведена преписка, като по същата бил постановен отказ за образуване на досъдебно производство. В хода на събраните по преписката сведения С. потвърдил думите на ищеца и не отрекъл, че дължи описаните пари, както и това, че ищеца многократно си ги бил искал и търсил от него да му ги върне. Твърди се, че до подаване на ИМ ответника не бил върнал заема, който му бил предоставен и отказвал да направи това доброволно, въпреки проведените до сега процедури.

Претендира се уважаване на иска.

В законоустановения срок е депозиран отговор на исковата молба от ответника, чрез назначения му от съда особения представител. В отговора се твърди, че процесуалната правоспособност е абсолютна процесуална предпоставка за възникване правото на иск. пълномощника на ответника. Предявените искове се оспорват като неоснователни. В тази насока се навеждат възражения, че не било ясно срещу кого била насочена претенцията и ако ответника бил починал преди предявяване на иска, същата била недопустима и настоящото производство подлежало на прекратяване, поради начална липса на правоспособна страна, с която да се учредяло валидно процесуално правоотношение. От друга страна, се счита, че били налице предпоставките на чл.229, ал.1, т.2 ГПК за спиране на производството и едва като се установяло по безспорен начин, че ответника бил починал и неговите наследници били приели наследството от него, тогава можело да се упражни активна процесуална легитимация.

В условията на алтернативност се счита предявения иск за неоснователен. По никакъв начин не се доказвало, че изтеглената сума от ищеца била предадена на починалия ответник. Възразява се срещу представената извадка от „ПИБ“ АД, с оглед на това, че същата не доказвала нищо в насоченост за предоставяне на сумите към починалия ответник.

Също така написаното ръкописно в платежното нареждане, че сумите били изтеглени и дадени в заем на С. Т. на 03.08.2018 г. не доказвало нищо. Единственото което се доказвало с документа било авторството издадено от „ПИБ“ АД, като било недопустимо вменияването на парично задължение, само чрез полагане на ръкописен почерк, че определена сума пари е предоставена на някой. В тази насока се иска от съда да не допуска като доказателства по делото цялостната приложена документация от „ПИБ“ АД. С преписка № *** г. по описа на ЯРП, ищцовата страна била решила да използва ресурса на Прокуратурата, като целта била по извънсъдебен ред да извлече признания от починалия ответник, като категорично се възразява и оспорват депозираните документи по тази преписка и се моли същите да не бъдат допускани. По отношение на искането за допускане на свидетели при режим на призоваване се възразява, като в исковата молба не се твърдяло, че сумата от 2500 лв. била предоставена в присъствието на някой от посочените свидетели. Също така показанията им били недопустими в гражданския процес.

Претендира се прекратяване на делото поради неговата недопустимост, а алтернативно се прави искане за отхвърляне на предявените искове като неоснователни.

В съдебно заседание ищецът - редовно призоваван, се представлява от процесуален

представител- адв. М.- ЯАК, чрез когото поддържа исковете и пледира за уважаването им, както и за присъждането на разноски.

В съдебно заседание ответника - редовно призоваван, се представлява от назначения му от съда особен представител- адв. Ж.- ЯАК, чрез когото оспорва исковете и пледира за тяхната недопустимост, алтернативно отхвърлянето им.

Съдът, след като извърши преценка на твърденията на страните, доказателствата по делото, при съблюдаване на закона прие за установено от фактическа страна следното:

Видно от материалите на приложеното ч.гр.д. №***г. по описа на ЯРС, на 12.08.2022 г. пред съда е било депозирано заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК от И. Г. И. от гр.Я.против длъжника С. Т. С. от гр.Я. за сумата от 2825 лв.- главница, като обстоятелството от което произтича вземането е посочено договор за заем.

С Определение № *** г. заповедния съд на основание чл.83,ал.2 ГПК освободил заявителя от заплащане на държавна такса ш разноски в производството по ч.гр.дело № *** г. по описа на ЯРС.

С разпореждане от 26.08.2022 г. съдът е уважил искането на заявителя и е издал заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК № *** г., с която е разпоредил С. Т. С. от с. А., общ. Т., обл. Я. да заплати на И. Г. И. от гр.Я., сумата от 2 825, 00 лв., представляваща главница за периода от 26.08.2022 г., в едно със законната лихва за периода от 12.08.2022 г. до изплащане на вземането.

При връчването на заповедта на изпълнение е установено, че длъжника не живее на посочените постоянен и настоящ адрес, като от направената справка не притежавал трудови договори и на основание чл.415, ал.1, т.2 ГПК е указано на заявителя, че в едномесечен срок да предяви иск за установяване на вземането си.

С определение № *** г. на основание чл.95 ГПК на заявителя И. Г. И. от гр. Я. му е предоставена правна помощ, като с определение от 20.01.2023 г. е назначен адв. М.- ЯАК за процесуален представител.

В срока по чл.414 ГПК, адв. М.- ЯАК, в качеството му на процесуален представител на ищеца И. Г. И. е предявил иск за установяване съществуването на оспореното вземане по издадената заповед за изпълнение, който е предмет на разглеждане в настоящото производство.

От представеното постановление за отказ за образуване на наказателно производство се установява, че по молба на ищеца, против починалия ответник С. Т. е образувана преписка вх. № *** г. по описа на ЯРП, пр. № *** г. по описа на РУ- Я., в която се твърди, че преди три години му дал сумата от 2825 лв. и до момента парите не му били върнати.

След извършената проверка и на основание чл.213, ал.1, вр. чл.24, ал.1, т.1 НПК и чл.199 НПК е постановен отказ за образуване на досъдебно производство и прекратяване на

посочената преписка, като било установено, че отношенията между страните са изцяло в областта на гражданското право и като такива следвало да се уредят по реда на гражданското законодателство.

От страна на ищцеца са представени нареждане разписка от 03.08.2018 г. на ПИБ- гр. Я., от която се установява, че на титуляра И. Г. И. е наредено да се изплати сумата от 2 500, 00 лв., като в десния ъгъл собственоръчно е написано изтеглени и дадени в заем на С. Т. на 03.08.2018 г. Представени са още договор за шестмесечен депозит на ФЛ, придобили право на пенсия по българското законодателство с капитализиране на лихвата от 01.08.2018 г. на ПИБ, в качеството им на банка и И. Г. И. в качеството му на възложител; информационен бюлетин на вложителите и молба до Председателя на ЯРС подадена от И. Г. И..

Приложена е и в цялост заверени преписи за вярно с оригинала от преписка вх. № *** г. по описа на ЯРП.

Поделото са събрани гласни доказателства, чрез разпита на свидетеля П. В. П. (без родство със страните). Същия посочва, че отношенията между бай И. и С. били много добри, като същите се познавали повече от 50 години. Бай И. го чувствал много близък, като му имал доверие. Същите си правили различни услуги, като бай И. услугвал на С. с пари, като последните винаги били връщани. Не си спомня времето, когато бай И. отишъл при него за да му даде в заем сумата от 100 лв., за да ги дадал на С. в заем. На другия ден като му занесъл парите видял, че бай И. отишъл при С., бръкнал в джоба си и му дал нещо, като предполага, че това били парите. На него бай И. му върнал парите след два дни. Същия споделял с него, че давал пари на С. да си плаща парното, около 200- 250 лв. на заем, като бил му дал и по голяма сума от 2500 лв., които допълнил с неговите пари. Говорили се много пъти за тази работа, като вече очаквал С. да му върне парите. Последния два или три пъти споменавал пред него, че трябвало да отиде при бай И. и да оправи парите, защото знаел, че свидетеля знае за тези пари. Когато ходили в полицията да подават там документи, свидетеля присъствал защото бай И. не можел да чува, С. му казал, че трябва да ходи и да оправи на бай И. парите и да оправил и неговите пари. Той му казал да не се притеснява за неговите пари, а да оправи тези на бай И.. Свидетеля споменал за това на последния, като същия му казал, че от толкова години все му връщал парите и нищо не бил му върнал, като постоянно си искал парите от С.. Казал му, че същия продал имот в с. А., взел сумата около 50 000 лв., но неговите пари не бил ги върнал. Искал му пари на заем поне 2-3 пъти за да си плати парното и тока от порядъка на 250 лв. и по- малки суми. С. имал апартамент в гр. Я., на ул. „***“, където живеел със съпругата си . Не знаел децата му, но мислел, че има една дъщеря и когато ходили в полицията С. бил жив, като след около месец го видял и отново му казал, че трябва да оправи парите на бай И..

При така установените обстоятелства съдът направи следните правни изводи:

Предявените иски са с правни основания съответно по чл.422 ГПК вр. чл.415 ГПК вр. вр. чл.240, ал.1 ЗЗД и чл.86, ал.1 ЗЗД, като съдът ги намира за процесуално допустими, тъй като са предявени от процесуално легитимирана страна в законоустановения срок при наличието на правен интерес, предвид наличието, че заповедта е връчена на длъжника при

условията на чл.47, ал.5 ГПК и връчителя е събрал данни, че длъжника не живее на адреса.

По отношение на възражението на особения представител на ответника, че иска е недопустим, поради смърт на ответника преди завеждането на иска по чл.422 ГПК. Съгласно задължителната практика на ВКС, обективирана в т.10Б от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по т. д. № 4/2013 г., ВКС, ОСГТК, според която „ процесуалните предпоставки за надлежно упражняване на правото на иск по чл.422, ал.1 ГПК са налице и в случаите на универсално правоприемство на страна на длъжника след издаване на заповедта на изпълнение. В абзац II на т. 10Б от ТР изрично е указано, че „ при универсално правоприемство, настъпило в периода между издаването на заповедта за изпълнение и предявяването на иска (какъвто е настоящия случай), правоприемниците участват в делото на основание чл.227 ГПК“ .

В случая и съгласно практика на ВКС по реда на чл.290 от ГПК, обективирана в Решение № 437/17.01.2012 г. по гр.дело № 70/2011 г. на III г.о. на ВКС, нормата на чл.48 от ЗН, съгласно която наследството се придобива с приемането му (а приемането произвежда действие от откриването на наследството) установява законова презумпция, по силата на която законните наследници носят отговорността по чл.60 от ЗН от откриването на наследството по смисъла на чл.1 от ЗН до доказване приемането на наследството по опис или отказ от наследството. Няма спор в случая, че единствения наследник на починалия ответник дъщеря му Р. С. Т. не е приела наследството по опис, нито са представени доказателства за изричен отказ от същото, поради което следва да се приеме, че наследника на починалия С. Т. С. е отговорна за задължението му по договора за заем.

Разгледани по същество, исквете се преценяват за основателни по следните съображения:

Съгласно законовата разпоредба на 240, ал.1 от ЗЗД с договора за заем заемотателят предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество.

Договорът за заем е двустранен, реален, комутативен и неформален, като за действителността му е необходимо да бъде постигнато съгласие между страните и заемотателят да е предал в собственост на заемателя паричната сума, респ. заместимите вещи.

Съгласно разпоредбата на чл.154, ал.1 от ГПК в доказателствена тежест на всяка от страните е установяването на фактите, на които тя основава исканията и възраженията си, като в настоящия случай ищеца следва да проведе пълно доказване на фактите, обосноваващи наличието на твърдения заемен договор между него и починалия ответник, а именно, че са сключвали договори за заем за сумата от общо 2825,00 лв., която е предал на С. и които суми от своя страна последният да се е задължил да му върне.

От съдържанието на представената от ищеца писмени доказателства, съдът намира за доказани посочените правно-релевантни факти, т.к. на основание чл.180 ГПК частните документи, подписани от лицата, които са ги издали, съставляват доказателство, че

изявленията, които се съдържат в тях са направени от тези лица.

В случая приложеното нареждане разписката сама по себе си, не може да се установи факта на постигнатото съгласие между страните за сключване на земни договори, предаването на заемните суми от ищеца- заемател и получаването им от починалия ответник- заемополучател, поемането на задължение за връщането им от страна на последния, като в случая не се касае за краен срок на връщане.

В тази насока написаното в десния край на посоченото нареждане разписка, че „изтеглени и дадени в заем на С. Т. на 03.08.2018 г.“ не разколебават съда, че посочените по-горе факти и основания са се случили.

Но посочената по-горе нареждане разписка в съвкупност с останалите събрани по делото писмени и гласни доказателства, обуславят извода и факта на постигнатото съгласие между страните за сключване на земни договори, предаването на заемните суми от ищеца-заемател и получаването им от починалия ответник- заемополучател, поемането на задължение за връщането им от страна на последния, като в случая не се касае за краен срок на връщане.

В тази насока и сведенията снети на починалия С. Т. С. по прокурорската преписка от органите на полицията, в които се посочва, че преди около две години поискал пари на заем от И. Г., който ги изтеглил от личната си сметка в „ПИБ“ гр. Я., като сумата била около 3 000 лв. и му ги дал лично. На същия ден понеже парите не стигали И. взел в заем 100 лв. от техен общ приятел П., като му ги дал, като между тях имало само устна уговорка и нямало уговорен срок на връщането им. Самото сведение носи подписа на С., като същото било снето в присъствието на полицейски служител Д. от РУ- Я., като носи и неговия подпис. С оглед на това, че сведението носи подписа на починалия ответник, който не беше оспорен по никакъв начин от страните, като от съдържанието му се установява факта на постигнатото съгласие между страните за сключване на заемен договор, предаването на заемната сума от ищеца-заемател и получаването ѝ от ответника-заемополучател, поемането на задължение за връщането ѝ от страна на последния,като в случая не е определен начин на краен падеж на връщането ѝ.

Починалия ответник, нито правопреемника му в производството не ангажираха доказателства да са върнали заета сума, поради което съдът намира, че предявения установителен иск е основателен и следва да бъде уважен.

Съгласно ТР № 4/2013 год. на ОСГТК - съдът в исковото производство се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, включително и когато не изменя разноските по издадената заповед за изпълнение.

С оглед на това, че ищеца е бил освободен от внасянето на държавна такса и разноски, както в заповедното така и в настоящото производство, то на основание чл.78, ал.6 ГПК, ответника следва да бъде осъден да ги заплати в полза на ЯРС.

На основание чл.78,ал.6 ГПК ответника следва да бъде осъден да заплати по сметка на ЯРС, държавна такса в производството по ч.гр.д.№ *** г. по описа на ЯРС в размер на

56,50 лв. и разноси в настоящото производство в общ размер на 639, 00 лв. от които сумата 56,50 лв. държавна такса и сумата от 582, 50 лв. за особен представител.

По изложените мотиви и на основание чл.235 от ГПК Районен съд - Ямбол

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422, ал.1 ГПК вр. чл.415, ал.1 ГПК, вр. чл.240, ал.1 ЗЗД и чл.86, ал.1 ЗЗД по отношение на Р. С. Т., ЕГН *****, конституирана като ответник в производството на мястото на починалия си праводател С. Т. С., ЕГН *****, поч. на ***г., б. ж. на гр. Я., че съществува вземането на И. Г. И., ЕГН – ***** от гр.Я., за сумата от 2825,00 лв. – главница представляваща дадена в заем, ведно със законната лихва върху главницата считано от 12.08.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, за което вземане е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК № *** г. по ч.гр.д. № *** г. по описа на ЯРС.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 ГПК, Р. С. Т., ЕГН ***** **да заплати** държавна такса в размер на 56,50 лв. по сметка на ЯРС дължима по ч.гр.дело № *** г. по описа на ЯРС.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 ГПК, Р. С. Т., ЕГН ***** **да заплати** по сметка на ЯРС, сума в общ размер на 639, 00 лв. от които сумата 56,50 лв. държавна такса и сумата от 582, 50 лв. за особен представител.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд – Ямбол в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____